

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Żmij (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Dobrowolski

Łukasz Kotynia (ławnik Sądu Najwyższego)

w sprawie z wniosku M. w likwidacji z siedzibą w R. (Księstwo Lichtenstein)

z udziałem E.K. i R.K.

o wpis hipoteki przymusowej łącznej kaucyjnej w kwocie 27 958 907,50 zł do księgi wieczystej [...]

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 19 kwietnia 2023 r.,

na skutek skargi nadzwyczajnej wniesionej przez Prokuratora Generalnego od prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Kołobrzegu z 25 kwietnia 2017 r., Dz.Kw. 1388/17,

1. odrzuca skargę;

2. znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania przed Sądem Najwyższym wywołane wniesioną skargą nadzwyczajną.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 25 kwietnia 2017 r. Sąd Rejonowy w Kołobrzegu w sprawie Dz.Kw. 1388/17 z wniosku M. z siedzibą w R. (Lichtenstein) przy udziale SM [...] i E.K. o wpis hipoteki przymusowej łącznej kaucyjnej w kwocie 27 958 907,50 zł do księgi wieczystej [...] (pkt 1) przywrócił E.K. termin do wniesienia skargi na orzeczenie referendarza z dnia 5 grudnia 2016 r. oraz (pkt 2) zaskarżony wpis utrzymał w mocy.

Prokurator Generalny skargą nadzwyczajną z 25 lutego 2021 r. zaskarżył postanowienie Sądu Rejonowego w Kołobrzegu z 25 kwietnia 2017 r. Dz.Kw. 1388/17 w całości, wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Kołobrzegu do ponownego rozpoznania wraz z pozostawieniem temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania ze skargi nadzwyczajnej.

Wnioskodawca w odpowiedzi na skargę nadzwyczajną z 20 sierpnia 2021 r. wniósł o oddalenie w całości skargi nadzwyczajnej Prokuratora Generalnego oraz o zasądzenie od skarżącego i uczestników solidarnie na rzecz wnioskodawcy kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu skargowym, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nadzwyczajna podlegała odrzuceniu.

Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. 2021, poz. 154 ze zm., dalej: „u.s.n.”) w art. 89 i następnych, wprowadziła oraz uregulowała nowy, nadzwyczajny środek zaskarżenia, mający zapewnić zgodność z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej.

Zgodnie z art. 95 pkt 1 u.s.n. w zakresie nieuregulowanym przepisami ustawy do skargi nadzwyczajnej, w tym postępowania w sprawie tej skargi, stosuje się w zakresie spraw cywilnych – przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego dotyczące skargi kasacyjnej, z wyłączeniem art. 398⁴ § 2 oraz art. 398⁹ k.p.c.

Przepisy ustawy o Sądzie Najwyższym nie regulują warunków formalnych skargi nadzwyczajnej, dlatego też należy zastosować w tym zakresie regulacje zawarte w Kodeksie postępowania cywilnego.

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c. do elementów konstrukcyjnych skargi kasacyjnej (a zatem także skargi nadzwyczajnej) należy m.in. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem czy jest ono zaskarżone w całości czy w części (pkt 1), a także sformułowanie wniosku o uchylenie lub

uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylecia i zmiany (pkt 3).

W poddanej pod rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego skardze nadzwyczajnej Prokurator Generalny we wnioskach skargi nie wskazał, czy domaga się uchylecia orzeczenia w całości czy też w części, co jest wadą skargi nadzwyczajnej samą w sobie, jak również nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, czy zakres zaskarżenia koresponduje z wnioskami skargi.

Oznaczenie zaskarżonego orzeczenia, jak również określenie zakresu zaskarżenia i wniosków skargi nadzwyczajnej powinno być bardzo precyzyjne i nie może budzić wątpliwości, bowiem wyznacza ono granice zaskarżenia i wraz z podstawami kształtuje zakres rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Skarga nadzwyczajna, podobnie jak skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana, aby nie stwarzała żadnych wątpliwości interpretacyjnych, a zakres zaskarżenia i jego wnioski nie mogą być określane przez Sąd Najwyższy na podstawie wykładni użytych przez skarżącego sformułowań. Znaczenie tych wymagań i bezwzględny obowiązek precyzji w oznaczaniu zakresu zaskarżenia i wniosków skargi powoduje, że braki skargi w tym zakresie nie podlegają usunięciu w ramach procedury naprawczej stosowanej przy usuwaniu braków formalnych (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 3 czerwca 2016 r., IV CSK 796/15; z 24 czerwca 2021 r., III CSK 134/20; z 21 września 2022 r., I NSNc 531/21).

Niezależnie od powyższego skarga nadzwyczajna była niedopuszczalna w zakresie w jakim skarżący zaskarżył punkt pierwszy postanowienia Sądu Rejonowego w Kołobrzegu, w którym sąd przywrócił E.K. termin do wniesienia skargi na orzeczenie referendarza z dnia 5 grudnia 2016 r. Jak wynika z art. 89 § 1 u.s.n. skarga nadzwyczajna przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu powszechnego lub sądu wojskowego kończącego postępowanie. Nie ulega zaś wątpliwości, iż postanowienie o przywróceniu terminu do wniesienia skargi na orzeczenie referendarza kończy postępowanie wpadkowe, wywołane złożeniem wniosku o przywrócenie terminu i nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie, jak również nie podlega samodzielnemu zaskarżeniu. W tym stanie rzeczy skarga nadzwyczajna w zakresie w jakim skarżący zaskarżył

punkt pierwszy postanowienia Sądu Rejonowego w Kołobrzegu również podlegała odrzuceniu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 95 pkt 1 u.s.n. w zw. z art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w odrzucił skargę nadzwyczajną.

O wzajemnym zniesieniu kosztów postępowania wywołanego wniesioną skargą nadzwyczajną Sąd Najwyższy orzekł na podstawie z art. 398¹⁸ k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., zgodnie z którym w razie wniesienia skargi kasacyjnej przez Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich lub Rzecznika Praw Dziecka koszty procesu w postępowaniu kasacyjnym podlegają wzajemnemu zniesieniu. Powołany przepis z mocy art. 95 pkt 1 u.s.n. stosuje się również do postępowania w sprawie skargi nadzwyczajnej.

[SOP]

[as]